

Силабус курсу

Економіка праці та соціально-трудова відносина

Ступінь вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність 051 «Економіка»
Освітньо-наукова програма «Економіка»

Рік навчання: 2, Семестр: 3

Кількість кредитів: 4. Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

д.е.н., проф. Шушпанов Дмитро Георгійович

Контактна інформація

shdg2011@gmail.com,

Опис дисципліни

Дисципліна «Економіка праці та соціально-трудова відносина» спрямована на ґрунтовне опанування здобувачами сутності соціально-трудова сфери та ринкових змін, що відбуваються в ній; дослідження з підвищення ефективності праці, рівня заробітної плати та гармонізації соціально-трудова відносин на всіх рівнях економіки. системи.

У курсі «Економіка праці та соціально-трудова відносина» досліджуються суспільні виробничі відносина, що виникають у процесі суспільного відтворення праці та робочої сили.

Основними результатами навчання після вивчення курсу «Економіка праці та соціально- трудова відносина» мають бути сформовані фахові компетенції, які дадуть студентам знання та вміння для розв'язання численних практичних завдань, а саме вміння:

- аналізувати сучасну демографічну ситуацію в Україні та оцінювати її вплив на стан і розвиток людських ресурсів;
- аналізувати трудові показники, складати звітну документацію з праці та проводити аудит у сфері праці.
- визначати сучасні тенденції у сфері зайнятості;
- визначати умови оплати праці в системі колективно-договірного регулювання соціально-трудова відносин;
- визначати чинники, що впливають на рівень і динаміку заробітної плати;
- використовувати державні соціальні стандарти з метою оптимізації соціально-трудова відносин;
- використовувати основи класифікації резервів ефективності використання людського потенціалу на рівні підприємства, регіону, держави та розробляти відповідні пропозиції.
- демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- застосовувати міжнародні трудові норми в Україні;
- здійснювати оцінку інвестицій в людський капітал;
- обґрунтовувати залежність розміру винагороди працівників від досягнутих організацією кінцевих результатів;
- оцінювати сучасний стан та визначати напрямки вдосконалення; нормативно-правової бази соціально-трудова відносин в Україні;
- проводити аналіз ринку праці та розробляти заходи з усунення дискримінації на ринку праці;
- проводити моніторинг соціально-трудова сфери;
- проводити оцінку стану соціального партнерства в Україні та визначати напрями його розвитку;
- проводити оцінку сучасного трудового потенціалу України, визначати перспективи його розвитку і ефективність його використання;

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання курсу "Економіка праці та соціально-трудова відносини". Праця як сфера життєдіяльності та провідний чинник виробництва.	Вивчити роль праці у розвитку людини та суспільства; вивчити функції, зміст та характер праці.	Тестові завдання, презентації поточне опитування
2 / 2	Тема 2. Трудовий потенціал і людські ресурси суспільства	Вивчити поняття «людські ресурси» та економічні категорії, що їх характеризують, а саме: «економічно активне» та «економічно неактивне населення», «трудова ресурси», «трудовий потенціал суспільства», «людський капітал».	Тестові завдання, презентації поточне опитування
2 / 2	Тема 3. Соціально- трудові відносини як система. Механізм функціонування системи	Вивчити складові системи соціально- трудових відносин та чинники її формування, дослідити суб'єкти соціально- трудових відносин; методи регулювання соціально-трудова відносин та ознайомитися з критеріями стану розвитку соціально-трудова відносин.	Тестові завдання, презентації
2 / 2	4. Соціальне партнерство. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально- трудових відносин.	З'ясувати сутність соціального партнерства, знайомитися з механізмом соціального партнерства та вивчити нормативно- правову базу його становлення в Україні; з'ясувати роль Міжнародної організації праці у становленні соціально-трудова відносин, її напрямки діяльності; сучасні світові тенденції розвитку соціально- трудових відносин у сфері праці.	Поточне опитування презентації
2 / 2	5. Соціально-трудова відносини зайнятості	З'ясувати сутність категорії «зайнятість», її форми та види; вивчити рівні регулювання зайнятості, дослідити показники, види і форми безробіття, з'ясувати його соціально- економічні наслідки.	Тестові завдання, презентації поточне опитування
2 / 2	6. Ринок праці та його регулювання	З'ясувати суть ринку праці в економічній системі, основні елементи та функції ринку праці, дослідити роль Державної служби зайнятості у регулюванні ринку праці.	Тестові завдання, презентації
2 / 2	Тема 7. Якість трудового життя	З'ясувати концепцію якості трудового життя та її значення для науки і практики управління соціально-трудова відносинами на різних рівнях; поняття та основні елементи якості трудового життя; характеристики високої якості трудового життя; показники оцінювання якості трудового життя; сутність концепції гідної праці; основні напрями підвищення якості трудового життя	Тестові завдання, презентації поточне опитування
2 / 2	Тема 8. Політика доходів і регулювання заробітної плати	Вивчити структуру вартості робочої сили, вивчити поняття «доходи населення», «рівень життя», «заробітна плата», вивчити її основні функції, структуру та елементи організації оплати праці на підприємстві; сутність державного і договірною регулювання заробітної плати.	Тестові завдання, презентації задачі

2 / 2	Тема 9. Планування, аналіз, консалтинг і аудит у сфері праці	Вивчити особливості планування трудових показників у нових економічних умовах, дослідити планування продуктивності праці, чисельності працюючих та коштів на оплату праці; засвоїти методику аналізу трудових показників на підприємстві та особливості проведення аудиту в сфері праці.	Гестові завдання, презентації задачі
2 / 2	Тема 10. Моніторинг соціально-трудої сфери	З'ясувати суть і завдання моніторингу соціально-трудої сфери; вивчити нормативно-правову та інформаційну базу проведення моніторингу соціально-трудої сфери.	Гестові завдання, презентації задачі

Літературні джерела

1. Васютинська Л.А. Програмно-цільове управління національною економікою у контексті системного аналізу. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип. 50-1. С. 48-52 URL: http://bses.in.ua/journals/2020/50_1_2020/10.pdf.
2. Волошин І. П. Гарантії захисту прав малозабезпечених громадян. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. № 3. С. 68-72.
3. Ісаченко В. Теоретико-методичні основи використання методу супервізії у закладах соціальної сфери. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2019. Вип. 2. С. 71-75.
4. Качан Є.П., Шушпанов Д.Г. Управління трудовими ресурсами. Навч. посібник. К.: Вид.дім "Юридична книга", 2003. 258 с.
5. Колбіна Л. А. Менеджмент соціальної роботи : навч. посіб. Одеса : видавець Букаєв В. В. 2017. 406 с.
6. Кулина Г., Налукова Н. Інформатизація сфери соціального забезпечення як необхідна компонента формування цифрової економіки. *Світ фінансів*. 2020. № 1. С. 95-106.
7. Лугова В. М., Голубев С. М. Основи самоменеджменту та лідерства : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 212 с.
8. Моцна І. В. Проблема розвитку соціального партнерства в Україні та шляхи її вирішення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. Вип. 25. Ч. 1. С. 166-170.
9. Опалюк Т. Л. Супервізорство як чинник неперервності професійної освіти соціального працівника. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 21. Т. 3. С. 193-196.
10. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України від 05.10.2000 р. № 2017-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text>.
11. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. №2671-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.
12. Про затвердження Положення про Державну соціальну службу України : Постанова КМУ від 22.05.2019 р. № 458. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/458-2019-%D0%BF>.
13. Солопенко Т. Алгоритм визначення цілей у бюджетуванні. *Вісник КНТЕУ*. 2020. № 3. С. 91-104.
14. Стахів О.О. Соціальне партнерство в сучасному ЄС: основні актори та правові засади. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. Спецвипуск. С. 79-82.
15. Стефанків О., Данилишин В. До проблеми пошуку ефективних механізмів планування та здійснення соціальних видатків у реалізації соціальної політики держави. *Ефективна економіка*. 2019. № 7.
16. Хомутенко А.В. Проблематика управління державними бюджетними та позабюджетними фондами грошових коштів в Україні. *Економіка та держава*. 2018. № 3. С. 60-66.
17. Alexander F. King. The Reality of State Disinvestment in Public Higher Education. URL: <http://surl.li/bznmy>.
18. Clegg Stewart, Cunha Miguel Pina e (2019). *Management, Organizations and Contemporary Social Theory*. London, Routledge. 326 p.
19. De Rugy Veronique, Salmon Jack. Reevaluating the Effects of Federal Financing in Higher Education. Policy Briefs. 2019. August 13. URL: <http://surl.li/bznmv>.
21. Lambert K. Engelbrecht. *Management and Supervision of Social Workers: South African Edition, 2nd Edition*. URL: <https://www.cengage.co.uk/books/9781473751378/>.
22. Moore-wilk Meghan M. Impacts of the Erosion of State Funding for Public Higher Education: Longitudinal Case Studies of Four State Systems – California, Georgia, New York and Wisconsin. CUNY AKDEMIC works. 2019. № 5. URL: <http://surl.li/bznmr>.
24. Schott Liz. State General Assistance Programs Very Limited in Half the States and Nonexistent in Others, Despite Need. Center on budget and policy priorities. 2020. July 2. URL: <http://surl.li/bznmpr>.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Економіка праці та соціально-трудові відносини» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: залікове тестування та опитування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах; методи дискусійного характеру (диспути, дискусії); індивідуальні консультації.

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час залікового тестування (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування – за умов дистанційної форми навчання.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом навчального процесу. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Заліковий модуль 1 (поточний контроль)	Заліковий модуль 2 (захист проекту-презентації)	Разом
50	50	100

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно (зараховано)
B	85-89	Добре (зараховано)
C	75-84	Добре (зараховано)
D	65-74	Задовільно (зараховано)
E	60-64	Достатньо (зараховано)
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання (незараховано)
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом (незараховано)